

eureka 'เสมีด'โมเดลเกาะสีเขียว 9

'เสมีด'โมเดลเกาะสีเขียว

● จุฑารัตน์ กิพย์นากา

อกไม่นาน "เสมีด" เกาะสวรรค์ของนักท่องเที่ยว กำลังกลายเป็นต้นแบบเกาะสีเขียว (Green Island) ด้วยแนวคิดจัดการขยะครบวงจร จากความร่วมมือระหว่างสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) องค์การมหาชน ในฐานะหน่วยงานผู้สนับสนุนเทคโนโลยีกำจัดขยะแบบครบวงจร บริษัท ปตท. จำกัด มหาชน คนในพื้นที่ ตลอดจนผู้ประกอบการร้านค้าและรีสอร์ตกว่า 70 แห่ง ที่กำลังเดินหน้าสานฝันให้เป็นจริง

: พลิกโฉมจัดการขยะ

โครงการคัดแยกขยะอินทรีย์ เริ่มต้นขึ้นในปี 2554 จากความร่วมมือของผู้เข้าร่วมโครงการที่สมัครใจคัดแยกขยะบรรจุลงในถุงพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ เพื่อนำไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยลดปัญหาขยะบนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ดได้กว่า 100 ตันต่อเดือน จากปริมาณขยะเดิมที่มีมากถึง 6 ตันต่อวัน ขยะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งสร้างภาระในการขนส่งขยะจากเกาะเพื่อนำมากำจัดบนฝั่ง

วิภาดา ปุณหัวนลีตระกูล ผู้จัดการอาวุโส รีสอร์ตหนึ่งในสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ยอมรับว่า ขยะเป็นปัญหาใหญ่สำหรับการจัดการบนพื้นที่เกาะ ซึ่งขยะกว่า 90% มาจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเกาะเสม็ดมากถึง 3

แสนคนต่อเดือนในฤดูกาลท่องเที่ยว เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เป็นโจทย์ที่ท้าทายสำหรับรีสอร์ตขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งไม่มีพื้นที่มากพอสำหรับจัดการกับขยะที่มีให้หมดไปได้

ในแต่ละวัน ขยะทั้งหมดหมดถูกนำมารวมกันบนพื้นที่ที่เทศบาลเตรียมไว้เพื่อรอคอยการกำจัด ซึ่งส่วนตัวเขาเองว่า ไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาที่ยั่งยืน ทั้งยังเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคให้กับคนบนเกาะรวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย

จนกระทั่ง ในปีที่ผ่านมาความร่วมมือระหว่าง สนช. และ ปตท. ได้ริเริ่มสร้างโรงหมักปุ๋ยอินทรีย์จากขยะด้วยกระบวนการผลิตกึ่งอัตโนมัติขึ้นบนเกาะ เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการปัญหาขยะบนเกาะ อีกทั้งโครงการดังกล่าวยังได้สนับสนุนเงินทุนอีก 1 ล้านบาท ให้กับสมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพไทยเพื่อใช้ในการผลิตถุงพลาสติกชีวภาพเพื่อคัดแยกขยะ 6 หมื่นใบ แจกจ่ายให้กับผู้เข้าร่วมโครงการในปีนี้

: วัสดุแห่งอนาคต

หลายฝ่ายเชื่อว่าแนวทางดังกล่าวจะนำไปสู่การแก้ปัญหาขยะบนเกาะเสม็ดได้อย่างยั่งยืน โดยพลาสติกชีวภาพเป็นนวัตกรรมวัสดุแห่งอนาคต ที่ตอบโจทย์การจัดการขยะได้เป็นอย่างดี

วันเนี้ย จงคำ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมวัฒนธรรมนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กล่าวว่า พลาสติกชีวภาพสามารถสลายตัวได้ทางชีวภาพในธรรมชาติ ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการคัดแยกถุงพลาสติกชีวภาพออกในขั้นตอนการแปรรูป

กระบวนการนี้ นอกจากจะสามารถลดปริมาณก๊าซ มีเทนที่เกิดจากการเน่าสลายตัวของขยะอินทรีย์ในบ่อฝัง กลบขยะระบบเปิดแล้ว ยังก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มโดยนำมา ใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการปลูกพืชได้อีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ สนช. ตัดสินใจสนับสนุน เงินทุนเครือข่ายวิสาหกิจนวัตกรรม จำนวน 1.08 ล้านบาท จากมูลค่าโครงการรวม 2.08 ล้านบาท เพื่อจัดการขยะ ด้วยนวัตกรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดมูลค่า การลงทุนรวมทั้งสิ้น 6.08 ล้านบาท

ผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการในปีแรก นำมา สู่โครงการต่อเนื่องในปี 2 ที่ตั้งเป้าเพิ่มจำนวนสถาน ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการให้ครอบคลุมทั้งเกาะ จำนวนทั้งสิ้น 100 ราย ตลอดจนขยายแนวทางกำจัดขยะ สู่ภาคครัวเรือน เพื่อให้ได้ปริมาณขยะอินทรีย์ที่มากพอใน การหมักปุ๋ย ควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีกำจัดขยะ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างเดินหน้านำพัฒนาระบบการหมักปุ๋ยใน มีประสิทธิภาพ เพื่อลดการปนเปื้อนของขยะก่อนเข้า กระบวนการหมัก

“โครงการลักษณะนี้จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและความ ตระหนักรู้ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้ ความ ตื่นตัว และความเข้าใจในการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก ชีวภาพ ซึ่งจะเป็แนวทางผลักดันให้เกิดเป็นต้นแบบ Green Island ได้ในอนาคต” ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริม วัฒนธรรมนวัตกรรม กล่าวทิ้งท้าย

อย่างไรก็ตาม ภาพของการใช้พลาสติกชีวภาพใน การคัดแยกขยะจะประสบความสำเร็จไม่ได้ หากราคา ต้นทุนของถุงพลาสติกชีวภาพยังคงสูงเช่นในปัจจุบัน เมืองเทียบกับถุงพลาสติกทั่วไป จึงเป็นแรงสำคัญที่ผลักดัน การก่อตั้งโรงงานและผลิตพลาสติกชีวภาพชนิด PBS ขึ้นในประเทศไทย โดยการร่วมทุนของ ปตท. กับบริษัท มิตรซูบิซี เคมิคอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด แห่งประเทศญี่ปุ่น ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ หากแล้วเสร็จคาดว่าจะ จะช่วยให้ถุงพลาสติกชีวภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาด และมีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลายขึ้น